

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
НОТАРІАТ УКРАЇНИ

Освітній ступінь перший (бакалаврський)

Спеціальність 081 «Право»

Освітня програма №533 «Право» від 11.08.2022

Статус навчальної дисципліни вибіркова

Мова навчання: українська

Форма навчання денна

у 2023/2024 навчальному році

Завдання обговорено та схвалено на засіданні
кафедри цивільно-правових дисциплін
протокол від 28.08.2023. № 1

Керівник кафедри
Володимир КИЯН

(підпис)

Дніпро– 2023

Нотаріат України // Плани семінарських (практичних) занять для денної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 12 с.

ТЕМА 1. Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України

Практичне заняття - 2 год.

План

1. Історичні етапи розвитку нотаріату.
2. Система нотаріату.
3. Поняття нотаріату.
4. Завдання, принципи та функції нотаріальної діяльності.
5. Предмет і система дисципліни «Нотаріат України».
6. Місце нотаріату у правовій системі України.
7. Джерела правового регулювання нотаріальної діяльності.

Задача 1

Власниками квартири є Ковальчук Петро (15 років), Ковальчук Іван (8 років) та їх мати Ковальчук Г.В., які звернулись до нотаріуса з проханням посвідчити договір дарування квартири Ковальчуку Т.В. Нотаріус відмовив у посвідченні договору.

Чи правомірно вчинив нотаріус? Обґрунтуйте.

Задача 2

До нотаріуса звернулось подружжя Козак В.О. та Козак Н.В. з проханням посвідчити договір купівлі-продажу автомобіля, який належить Власюк К.М., і щодо розпорядження яким власник видав довіреність Козаку В.О. Покупцем мала виступити Козак Н.В.

Які дії нотаріуса?

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання на практиці відповідно до вимог чинного законодавства.

Завдання для самостійної роботи до Теми 1:

1. Підготувати схему етапи розвитку нотаріату.
2. Підготувати таблицю «Принципи нотаріальної діяльності».

Індивідуальні завдання до Теми 1:

1. Підготувати фабули задачі за темою

ТЕМА 2. Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Система нотаріальних органів і посадових осіб, на яких покладено обов'язок вчиняти нотаріальні дії в Україні. Їх компетенція.
2. Вимоги до нотаріуса, помічника нотаріуса.
3. Правовий статус нотаріуса, помічника нотаріуса.
4. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату.
5. Складання кваліфікаційного іспиту.
6. Видача та анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.

Семінарське заняття № 2 – 2 год.

План

1. Організація роботи державних нотаріальних контор. Організація роботи державних нотаріальних архівів.
2. Організація роботи посадових осіб виконавчих органів місцевих рад щодо вчинення нотаріальних дій. Організаційні питання вчинення нотаріальних дій консульськими установами та дипломатичними представництвами.
3. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. Робоче місце (контора) приватного нотаріуса.
4. Зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса. Заміщення приватного нотаріуса.
5. Припинення приватної нотаріальної діяльності.
6. Нотаріальне діловодство.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
нотаріус, приватний нотаріус, державна нотаріальна контора, державний нотаріальний архів, помічник нотаріуса, кваліфікаційний іспит, етика нотаріуса, свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю.

Завдання для самостійної роботи до Теми 2:

1. Підготувати доповідь на тему «Система нотаріальних органів».
2. Підготувати порівняльну таблицю «Вимоги до приватного та державного нотаріуса».

Індивідуальні завдання до Теми 2:

1. Підготувати презентацію з теми.

ТЕМА 3. Нотаріальний процес

Практичне заняття № 1– 2 год.

План

1. Поняття нотаріального процесу та його стадії.
2. Суб'єкти нотаріального процесу.
3. Нотаріальні провадження та їх класифікація.

Задача 1. Нотаріус поїхала у відпустку на три тижні, не повідомивши про це управління юстиції. Громадянин К. звернувся в управління юстиції зі скаргою на нотаріуса про відсутність її на робочому місці, оскільки громадянин К. не мав змоги зробити відмітку на заповіті, який посвідчив цей приватний нотаріус і через його відсутність не зміг вчасно подати заяву про прийняття спадщини.

Чи є в діях нотаріуса порушення професійної етики чи обов'язків нотаріуса?

Складіть наступні процесуальні документи: Акт цивільного стану громадян про народження; Свідоцтво про шлюб; Шлюбний договір.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання на практиці відповідно до вимог чинного законодавства; складати проекти процесуальних документів (акт цивільного стану громадян про народження, свідоцтво про шлюб, шлюбний договір).

Завдання для самостійної роботи до Теми 3:

1. Підготувати кросворд з теми.
2. Скласти схему «Суб'єкти нотаріального процесу».

Індивідуальні завдання до Теми 3:

1. Скласти 3 фабули задачі за даною темою.
2. Підбір наукової літератури за темою за останні три роки.

ТЕМА 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Поняття і види нотаріальних дій. Нотаріальні провадження.
2. Місце та час вчинення нотаріальних дій.
3. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.

4. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів.

Семінарське заняття № 2– 2 год.

План

1. Участь представника при вчиненні нотаріальних дій.
2. Використання спеціальних бланків нотаріальних документів .
3. Реєстрація нотаріальних дій.
4. Відмова у вчиненні нотаріальних дій.
5. Інші правила вчинення нотаріальних дій.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
нотаріальна дія, місце вчинення нотаріальної дії, час вчинення нотаріальної дії, правочин, умови дійсності правочину, недійсний правочин, право спільної власності, право переважної купівлі-продажу, нерухома річ.

Завдання для самостійної роботи до Теми 4:

1. Підготувати тести з теми.
2. Підготувати презентацію за темою.
3. Підготувати есе на тему « Оплата нотаріальних дій на території України та за її межами» .

Індивідуальні завдання до Теми 4:

- 1.Зобразити тему заняття у вигляді схем.
2. Скласти порівняльну таблицю «Місце та час вчинення нотаріальних дій».

ТЕМА 5. Посвідчення безспірних прав

Практичне заняття - 2 год.

План

1. Видача свідоцтва про право на спадщину.
2. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.
3. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки.

Задача.В забезпечення кредитного договору, укладеного між банком і Панасюком В.А., боржник вирішив передати в іпотеку квартиру, власником якої є Панасюк В.А., його дружина, Панасюк Т.П., їх сини Панасюк О.В. (17 років) та Панасюк І.В. (12 років).

Які дії нотаруса, до якого звернувся Панасюк В.А.?

Складіть наступні процесуальні документи: Спадковий договір; довіреність.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання на практиці, складати процесуальні документи (спадковий договір, довіреність) відповідно до вимог чинного законодавства.

Завдання для самостійної роботи до Теми 5: .

1. Скласти кросворд з теми.

Індивідуальні завдання до Теми 4:

1. Скласти 3 фабули задачі за даною темою та розв'язання до них.

2. Підготувати проект процесуальних документів з теми.

Тема № 6. Посвідчення безспірних фактів

Практичне заняття- 2 год.

План

1. Основні правила посвідчення правочинів.
2. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна.
3. Посвідчення окремих видів правочинів: договорів застави (іпотеки), шлюбного договору, заповітів, договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання, договорів доручення, довіреностей, спадкових договорів, посвідчення фактів, прийняття в депозит грошових сум.

Задача 1.

ТзОВ «Ломбард Іванова» надало громадянину Данилову кредит у розмірі 100.000 грн. під заставу належної йому двокімнатної квартири. Данилов зобов'язався повернути борг не пізніше ніж через два роки після укладення договору.

Оскільки у встановлений термін сум боргу не повернута, відповідно ТзОВ звернулося до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису. Нотаріус відмовив, посилаючись на те, що правочин сторін не був нотаріально посвідчений, а оформлений тільки іменною квитанцією.

Чи правий нотаріус? Обґрунтуйте.

Задача 2.

До нотаріуса звернувся представник банку і голова зборів кооперативу з проханням посвідчити договір застави. Заставою передбачалося забезпечити кредитний договір на суму 600.000 грн., який сторони зобов'язувалися укласти не пізніше ніж через три дні після укладення договору застави. У

заставу кооператив згодний був передати все наявне в нього майно, а також усе те, що він придбає в майбутньому.

Нотаріус зажадав рішення загальних зборів кооперативу про укладення договору застави. Оскільки таке рішення представлено не було, нотаріус відмовив у посвідченні договору.

Чи правий нотаріус? Обґрунтуйте.

Складіть наступні процесуальні документи: договір доручення, заповіт.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання на практиці, складати проекти процесуальних документів (договір доручення, заповіт).

Завдання для самостійної роботи до Теми 6:

1. Підготувати тестиз теми.
2. Скласти кросворд з теми.

Індивідуальні завдання до Теми 6:

1. Скласти 3 фабули задачі та розв'язання до них за даною темою.
2. Підготувати проекти процесуальних документів з теми.

ТЕМА 7. Охоронні нотаріальні дії

Практичне заняття - 2 год.

План

1. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.
2. Накладання заборони відчуження нерухомого й рухомого майна.
3. Прийняття документів на зберігання.

Задача 1. Для оформлення спадщини нотаріусу було подано заяву громадянина Паньківа, який відбував покарання у місці позбавлення волі. Підпис Паньків був засвідчений начальником закладу за місцем відбування покарання. Нотаріус відмовив у прийнятті заяви, роз'яснивши, що засвідчення підписів громадян на документах не входить у повноваження начальників місць позбавлення волі.

Чи правомірною є відмова нотаріуса у прийнятті заяви про прийнятті спадщини? Обґрунтуйте.

Задача 2. При оформленні спадкових прав після смерті матері, її сином для підтвердження родинних відносин зі спадкодавцем була представлена

нотаріусу копія свідоцтва про народження, вірність якої засвідчена керівником організації, у якій працює син спадкодавця. Нотаріус відмовив у прийомі цього документа, пояснивши, що копія повинна бути засвідчена нотаріально.

Чи правомірні дії нотаріусу? Обґрунтуйте.

Складіть наступні процесуальні документи: договір іпотеки; договір купівлі-продажу нерухомого майна.

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання в практичній діяльності, складати процесуальні документи (договір іпотеки; договір купівлі-продажу нерухомого майна).

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Підготувати презентацію з теми.
2. Підготувати есе за відповідною тематикою.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Скласти 2 фабули задачі та розв'язання до них за даною темою.
2. Підготувати проекти процесуальних документів в межах теми.

ТЕМА 8. Нотаральні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили

Практичне заняття – 2 год.

План

1. Вчинення виконавчих написів.
2. Вчинення протестів векселів.

Задача 1. 22 серпня 2018 р. нотаріусу для вчинення протесту в неплатежі представлений простий вексель, виданий 22 серпня 2018 року ТОВ "Горизонт". За вказаним векселем векседавець зобов'язався сплатити муніципальному підприємству "Здоров'я" суму в розмірі 150 тис. грн. товаром (медикаментами), а також сплатити відсотки в розмірі 6%. Вексель підлягав оплаті 21 серпня 2019 р.

Нотаріус відмовив у вчиненні протесту векселя, пославшись на наступні обставини:

- а) вексель є виключно грошове зобов'язання і оплата його товаром є неприпустимою;
- б) умова про сплату відсотків не може бути включено в векселі;

в) вексель не підписаний головним бухгалтером ТОВ "Горизонт".

Чи правомірна відмова нотаріуса у вчиненні нотаріальної дії?

(Чи зміниться відповідь, якщо в векселі названа грошова сума сплати за нього, а відмітка "оплачує товаром" проставлена на полях векселі.)

Задача 2. 20 серпня 2017 року ТОВ "Стимул" нотаріусу був представлений простий вексель ВАТ "Гамма" з терміном оплати до 31 грудня 2017 р. Сума векселя - 35 тис. дол. США. Місцем платежу за векселем було зазначено місто Київ. Нотаріусом було відмовлено у вчиненні протесту векселя з причин: а) неналежним чином зазначений термін оплати за векселем;

б) вексель є валютною цінністю, а відповідної ліцензії у векселедавця і векселедержателя немає;

в) оскільки конкретне місце платежу у векселі не вказано, в обов'язки нотаріуса не входить пошук місця знаходження організації-векселедавця.

Чи правомірні дії нотаріуса?

Задача 3. Нотаріусу для вчинення протесту в неплатежі громадянином Сидоренко був представлений простий вексель, виданий ТОВ "Каскад". За вказаним векселем векселедавець зобов'язався сплатити ТОВ "Схід" грошову суму 180 тис. грн. Місцем платежу названий комерційний банк "Імперія", що знаходиться в місті Києві. Векселедержатель пояснив нотаріусу, що він був працівником ТОВ "Схід", роботодавець протягом півроку не виплачував йому заробітну плату і в підсумку розрахувався з ним зазначеним векселем.

Ніяких відміток про передачу векселя на документі не було.

Якими мають бути дії нотаріуса? Чи можливо вчинення протесту векселя в даній ситуації? Якщо можливо - визначити вид протесту, а також щодо кого він повинен бути здійснений.

(Як буде вирішуватися завдання, якщо місце платежу у векселі зазначено наступним чином: "Банк" Імперія "або його філія в місті Березівському Харківської області".)

Уміння, які мають бути вироблені, та навички, які мають бути напрацьовані під час заняття: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій, застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Завдання для самостійної роботи до Теми 8:

1. Підготувати проект процесуальних документів в межах теми.

2. Підготувати тести з теми.

Індивідуальні завдання до Теми 8:

- 1.Скласти 3 фабули задачі та розв'язання до них за даною темою.
2. Аналіз 3 судових рішень відповідно до тематики заняття.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історичні етапи розвитку нотаріату
2. Система нотаріату
3. Поняття нотаріату
4. Завдання, принципи та функції нотаріальної діяльності
5. Предмет і система дисципліни «Нотаріат України»
6. Місце нотаріату у правовій системі України
7. Джерела правового регулювання нотаріальної діяльності
8. Поняття нотаріального процесу та його стадії.
9. Суб'єкти нотаріального процесу.
10. Нотаріальні провадження та їх класифікація.
11. Видача свідоцтва про право на спадщину
12. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя
13. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки
14. Основні правила посвідчення правочинів
15. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна
16. Посвідчення окремих видів правочинів: договорів застави (іпотеки), шлюбного договору, заповітів, договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання, договорів доручення, довіреностей, спадкових договорів, посвідчення фактів, прийняття в депозит грошових сум

- 17.Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Видача свідоцтва виконавцю заповіту
- 18.Накладання заборони відчуження нерухомого й рухомого майна
- 19.Прийняття документів на зберігання
- 20.Система нотаріальних органів і посадових осіб, на яких покладено обов'язок вчиняти нотаріальні дії в Україні. Їх компетенція
- 21.Вимоги до нотаріуса, помічника нотаріуса
- 22.Правовий статус нотаріуса, помічника нотаріуса
- 23.Вища кваліфікаційна комісія нотаріату
- 24.Складання кваліфікаційного іспиту
- 25.Видача та анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю
- 26.Поняття і види нотаріальних дій. Нотаріальні провадження
- 27.Місце та час вчинення нотаріальних дій
- 28.Оплата вчинюваних нотаріальних дій
- 29.Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів
- 30.Участь представника при вчиненні нотаріальних дій
- 31.Використання спеціальних бланків нотаріальних документів
- 32.Реєстрація нотаріальних дій
- 33.Відмова у вчиненні нотаріальних дій
- 34.Інші правила вчинення нотаріальних дій